

హుజుర ఆదేశాలు

أحكام الحج

التلفو
24

هواتف مركز توعية الجاليات بالقصيم وهروعه

م	المكتب	الهاتف	الناسوخ	م	المكتب	الهاتف	الناسوخ
١	مركز توعية الجاليات بريدة	٢٢٤٨٩٨٠	٢٢٤٥٤١٤	١٨	فرع المركز بعبدة	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
-	مركز توعية الجاليات بريدة	٢٢٤٢١٠٠	==	١٩	فرع المركز بالصفراء	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
-	مركز توعية الجاليات بريدة	٢٢٢١٤٠٥	==	٢٠	فرع المركز بضرار	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
-	مركز توعية الجاليات بريدة	٢٢٩٧٧٥٧	==	٢١	فرع المركز بضرية	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
٢	الدرسة الأولى لتعليم الجاليات	٢٢٦٦٨٨٠	٢٢٦٦٨٨٠	٢٢	فرع المركز بعقلة السطور	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
٣	فرع المركز بابي الورود	٢٤٥٠٧٠٥	٢٤٥٠٧٠٥	٢٣	فرع المركز بعبود الجواء	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
٤	فرع المركز بالبدائع	٢٣٢١٢٦٢	تحويله ٢٢	٢٤	فرع المركز بالفايزية	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
٥	فرع المركز بالبشر	٢٨٥١٠٠٥	٢٨٥١٠٠٤	٢٥	فرع المركز بالفواره	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
٦	فرع المركز بالبصر	٢٢٨٠٥٥٧	تحويله ١٠٥	٢٦	فرع المركز بالفويلق	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
٧	فرع المركز بالبطين	٢٢٤٦٥٧٢	٢٢٥٢٤٧٦	٢٧	فرع المركز بقبه	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
٨	فرع المركز بالكبيرية	٢٢٥٩٢٦٦	٢٢٦٠٥٢٤	٢٨	فرع المركز بقصيباء	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
٩	فرع المركز بجنوب بريدة	٢٢٤٢٦٦٦	٢٢٤٢٦٦٦	٢٩	فرع المركز بقبيل الترمس	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
١٠	فرع المركز بالخبيب	٢٢٥٠١٤٢	٢٢٦٤٠٤١	٣٠	فرع المركز بالقواره	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
١١	فرع المركز بدخنه	٢٢٢٠٢٢٥	٢٢٢٠٨١٥	٣١	فرع المركز بكبد	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
١٢	فرع المركز بالربيعية	٢٤٠١٠٠٨	٢٤٠١٠٠٨	٣٢	فرع المركز بالمدينة الصناعية	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
١٣	فرع المركز برياض الخبراء	٢٢٤١٧٥٧	تحويله ٢١	٣٣	فرع المركز بالمنجب	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
١٤	فرع المركز شرق بريدة	٢٢٩٥٨٨٠	٢٢٢٥٩٧٦	٣٤	فرع المركز بمطار القصيم	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
١٥	فرع المركز شري	٢٤٥٠٨٨٠	٥٥١٢٨٢١٢	٣٥	فرع المركز بالنهائية	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
١٦	فرع المركز بالشماسية	٢٤٠١٩١١	٢٤٠١٩١١	٣٦	فرع المركز بالوطنية	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩
١٧	فرع المركز الشجيرة	٢٢٠٠٠٧٢	٢٢٠٠٠٨٢	٣٧	فرع المكتب النسائي ببريدة	٢٢٥٠٢٧٩	٢٢٥٠٢٧٩

بسم الله الرحمن الرحيم

تشرف بإعداد هذا الكتاب

شعبة توعية الجاليات بالزلفي

مركز الدعوة والإرشاد

وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

الزلفي ١١٩٣٢ - المنطقة الصناعية - ص.ب: ١٨٢

ت: ٠٦٤٢٢٥٦٥٧ - فاكس: ٤٢٢٤٢٣٤

يسمح بطبعه للتوزيع المجاني فقط بشرط عدم

التصرف في شيء ما عدا الغلاف الخارجي.

ఈ చిరు పుస్తక ప్రచురణ భాధ్యత

F.G.O. ఫారెనర్ సగైడ్స్ ఆఫీసు వారు వహించారు

P.O. Box: 182, ZULFI 11932 Tel: 06 422 5657,

Fax: 06 422 4234 Saudi Arabia.

అన్ని హక్కులు ప్రకాశకులవి,

కాని అల్లా రజామంది కొరకు ప్రచురించి పంపిని
చెయాలనుకునే వారు కవరు పేజీ తప్ప పుస్తకములో
ఏలాంటి మార్పు చేయకుండా ప్రచురించ వచ్చును.

أحكام الحج

أعدده وترجمه للغة التلجو

شعبة توعية الجاليات في الزلفي

الطبعة الأولى ١٤١٩/١١ هـ.

ح شعبة توعية الجاليات بالزلفي ، ١٤١٩ هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

شعبة توعية الجاليات بالزلفي

أحكام الحج والعمرة - الزلفي .

٤٨ ص ؛ ٨ × ١٢ سم - (السلسلة الأولى ٥٥)

ردمك ٧ - ٥١ - ٨١٣ - ٩٩٦٠

(النص باللغة التلجو)

٢ - العمرة

١ - الحج

أ. العنوان

٣ - زيارة المسجد النبوي

١٩ / ٤٣٠٦

ديوي ٢٥٢,٥

رقم الإيداع : ١٩ / ٤٣٠٦

ردمك : ٧ - ٥١ - ٨١٣ - ٩٩٦٠

صف وإخراج: شعبة توعية الجاليات في الزلفي

హజ్ యొక్క హుకుం

హజ్ ఘనత

హజ్ నిబంధనలు

హజ్ సిద్ధాంతములు

"ఇహామ్"

"ఇహామ్" ధర్మములు

"అన్ సాకుల్ హజ్" 3 రకాలు

ఇహామ్ ఇలా చెప్పాలి

ఇహామ్ నష్షధాలు

"తవాఫ్" ప్రదక్షిణము

"తవాఫ్" తరువాత

"సరూ"

జిల్ హజ్జ 8వ రోజు

9వ రోజు (అరఫ రోజు)

ముజ్ దలిఫా

10వ రోజు పండుగ రోజు

పదకుండవ రోజు

పన్నెండవ రోజు

హజ్ రుకున్లు

హజ్ యొక్క విధులు

మస్జిదె నబవి: దర్శనం

ఉమా విధానం

నోట్

حكم الحج

فضل الحج

شروط الحج

آداب الحج

الإحرام

سنن الإحرام

أنساك الحج ثلاثة أنواع

طريقة الإحرام أن يقول

محظورات الإحرام

الطواف

بعد الطواف

السعي

اليوم الثامن

اليوم التاسع (يوم عرفة)

مزدلفة

اليوم العاشر (يوم العيد)

اليوم الحادي عشر

اليوم الثاني عشر

أركان الحج

واجبات الحج

زيارة المسجد النبوي

كيفية العمرة

شرح المفردات

హజ్-ఉమా ఆదేశాలు

హజ్ యొక్క హుకుం:

ముస్లిం స్త్రీ పురుషునిపై జీవితంలో ఒక సారి హజ్ చేయుట వాజిబ్ ఉంది. మరియు ఇది ఇస్లాం మూల స్థంభాలలో ఐదవ స్థంభము. అల్లాః ఆదేశం ఇలా వుంది:

﴿وَاللَّهُ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا﴾

آل عمران: 97

"అచ్చటికి వోవు శక్తి గల ప్రజలకు, ఆ గ్రుహ యాత్ర దేవుని కొరకు చేయుట విధియై యున్నది". (3: అలి ఇమాన్: 97)

ప్రవక్త ﷺ చెప్పారు:

قال رسول الله ﷺ: ((بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ؛ شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ، وَحِجِّ بَيْتِ اللَّهِ الْحَرَامِ لِمَنْ اسْتَطَاعَ إِلَى ذَلِكَ سَبِيلًا.))

"ఇస్లాం మూల స్థంభాలు ఐదున్నవి (1) అల్లాః తప్ప ఆరాధ్య దైవం ఎవరు లేరని మరియు ముహమ్మద్ ﷺ

అల్లాః ప్రవక్త అని సాక్షమిచ్చుట (2) నమాజ్ స్థాపించుట (3) విధి దానము (జకాత్) చెల్లించుట (4) రమజాన్ నెల ఉపవాసముండుట (5) మక్కా యాత్ర చేయు శక్తిగల వారు హజ్ చేయుట". (బుఖారి, ముస్లిం)

హజ్ ఘనత:

అల్లాః సాన్నిధ్యంలో చేర్చించు సత్కార్యాలలో హజ్ అతి గొప్పది. ప్రవక్త ﷺ చెప్పారు:

قال رسول الله ﷺ: ((من حج هذا البيت، فلم يرفث ولم يفسق، رجع كيوم ولدته أمه)). متفق عليه

"ఎవరైతే ఏలాంటి వాంఛలకు లోనవకుండా, దైవాజ్ఞల్ని ఉల్లంఘించకుండా హజ్ చేసి తిరిగి వెళ్ళుతారో, వారు తమ తల్లి గర్భము నుంచి పుట్టినప్పటి స్థితిలో తిరిగి వెల్తారు". (బుఖారి, ముస్లిం)

హజ్ నిబంధనలు:

తెలివి గల ఈడేరిన ప్రతి ముస్లిం పై హజ్ వాజిబ్ ఉంది. అది తను అర్హుడయి యుంటే. ఆ అర్హత అతనిలో వాహనము మరియు ప్రయాణ ఖర్చులు

భరించు శక్తి యుండుట. అది ఎలా అనగ అతని వద్ద రాను, పోను ప్రయాణ ఖర్చులు, తిను త్రాగు మరియు వస్త్రాలకు గల ఖర్చులు ఉండాలి. ఈ ఖర్చులు కూడా తన సంరక్షణలో ఉన్నవారి ఖర్చులు అదా చేసిన తరువాత అధికముగా ఉండాలి. (అర్హతలో మరొకటి) ప్రయాణ దారి కూడ నిర్భయంగా ఉండాలి. మరియు శారీరకంగ ఆరోగ్య వంతుడయి ఉండాలి. అనగ హజ్ అదా చేయుటకు ఆటంకము కలిగించే అంగవైకల్యం మరే శారీరక రోగము ఉండకూడదు. మరియు స్త్రీ విషయములోపై నిబంధనలతో పాటు తనతో తన "మహ్ రమ్" (వివాహమునకై నిషిద్ధమైన బంధువు) ఉండడం చాల ముఖ్యము. అనగ తనతో ఈ హజ్ (ప్రయాణము)లో తన భర్త లేక తన "మహ్ రమ్" లో ఏ ఒక్కరైన ఉండాలి. మరియు తను (భర్త చని పోయిన తరువాత లేక విడాకులు పొంది) గడువులో కూడ ఉండ కూడదు. ఎందుకనగ గడువులో ఉన్నవారు ఇంటి బైటికి వెళ్లుట అల్లాః నోషేధించాడు. ఎవరికి ఇలాంటి ఆటంకాలు ఎదురగునో వారిపై హజ్ వాజిబ్ లేదు.

హజ్ యొక్క సిద్ధాంతములు:

- 1: హజ్ (హజ్ కొరకు) పయణమయ్యే ముందు హజ్, ఉమా సిద్ధాంతములను తెలుసుకొని యుండాలి. అది (హజ్, ఉమాకు సంబంధించిన పుస్తకాలు) చదువు కోసైన లేక పండితులతో ప్రశ్నించి తెలుసు కోసైన సరే.
- 2: మేలు విషయాల్లో సహాయపడే మంచి మిత్రుడిని ఎన్నుకోవటానికి అత్యశించాలి. ధర్మజ్ఞానుడు లేక ధర్మ జ్ఞాన విధ్యార్థి తనకు తోడుగా నుండుట మరీ మంచిది.
- 3: హజ్ యొక్క ఉద్దేశ్యం అల్లా అభీష్టాన్ని, అతని సన్నిధామును పొందుట మాత్రమే యుండాలి.
- 4: వృధా మాటలతో నాలుకను కాపాడాలి.
- 5: దైవ స్మరణ మరియు దుఆ అధికంగా చెయ్యాలి.
- 6: ఇతరులకు ఏలాంటి బాధ కలిగించ కుండ ఉండాలి.
- 7: స్త్రీ పర్ష చేయు విషయములో మరియు జన సమూహము నుండి దూరముండుటకు అన్ని రకాల ప్రయత్నాలు చెయ్యాలి.

8: హజీ తనకు తాను అల్లా ప్రార్థనలో ఉన్నాడని లోక సంచారములో కాదని భావించాలి. కొందరు హజ్ యాత్రికులు అల్లా వారికి హిదాయత్ ఇవ్వ గాక వారు హజ్ యాత్రను వినోద విహారముకు, ఫోటోలు తీయుటకు మంచి అవకాశమనుకుంటారు. (ఇది తప్పు).

"ఇహ్రామ్":

"ఇహ్రామ్" హజ్ ప్రార్థన లోకి ప్రవేశము. హజ్ లేక ఉమా చేయాలనుకున్న ప్రతి వ్యక్తి పై "ఇహ్రామ్" వాజిబ్ ఉంది. హజీ లేక మొత్తమిర్ మక్కా వెలుపలి నుండి వచ్చే వారయితే ప్రవక్త ﷺ నియమించిన మీఖాత్లలో ఏ ఒక మీఖాత్ నుండిన ఇహ్రామ్ చెయ్యాలి. ఆ మీఖాతులు ఇవి:

- 1: "జుల్ హులైఫా" అది "మదీన" కు సమీపము లో ఒక చిన్న పల్లెటూరు. ఇప్పుడు దానిపేరు "అబ్ యారె అలీ". అది మదీనవాసుల మీఖాత్.
- 2: "అల్ జుహ్ఫా" అది "రాబిగ్" సమీపము లో ఒక పల్లెటూరు. ఈ రోజుల్లో "రాబిగ్" నుంచే "ఇహ్రామ్"

చేస్తున్నారు. అది "షామ్" వారి మీఖాత్.

3: "ఖర్నుల్ మనాజిల్" ((అస్సైలుల్ కబీర్)) అది "తాయిఫ్" కు సమీపాన ఒక ప్రాంతము. అది "నజ్ద్" వారి మీఖాత్.

4: "యలమ్ లమ్" మక్కా నుంచి సుమారు 70 కి.మీ. దూరానుంటుంది. అది "యమన్" వారి మీఖాత్.

5: "జాతు ఇర్హ్" "ఇరాఖ్" వారి మీఖాత్.

ఈ మీఖాతులు ప్రవక్త ﷺ గారు నియమించారు. అవి మేము తెలివినవారి (ప్రాంతనివాసుల) మరియు వారితప్ప ఎవరైతే హజ్ లేక ఉమా చేయుటకు (ఆ "మీఖాతు"ల) నుండి దాటుతారో వారికి కూడ. మక్కా నివాసులు మరియు "అహ్ లుల్ హిల్" (మక్కా నగరానికి వెలుపల మరియు "మీఖాతు" లోపల నివసించువారు) తమ ఇంటి నుండి ఇహ్రామ్ చెయ్యాలి.

"ఇహ్రామ్" ధర్మములు:

"ఇహ్రామ్" కు ముందు చేయవలసిన ధర్మములు:

1: గోర్లు తీయడం. చంకల వెంట్రుకలు తీయడం. మీసాలు కత్తిరించడం. మర్మాంగ వెంట్రుకలు

తీయడం. స్నానం చేయడం. మల్లి సువాసన బట్టలకు గాకుండ శరీరానికి పూసుకోవడం.

2: కుట్టిన బట్టలు తియాలి. (మరియు కుట్టబడని) ఒక పంచి కట్టుకొని, ఒక దుప్పటి వేసుకోవాలి. స్త్రీ తనిష్టమైన దుస్తులు ధరించవచ్చు. అది పూర్తి పర్వతో, అలంకరణను ప్రదర్శికుండ, అపరిచయ మనుషులు ఎదురయ్యే సమయాన ముఖము మరియు అరచేతుల పర్వ కూడ చేయుటకు ప్రయత్నించాలి. చేతులలో గ్లోజ్, ముఖముపై నఖాబ్ కూడ వేయకూడదు.

3: మస్జిద్ కు వెళ్లి నమాజ్ సమయమయితే జమాఅత్ తో నమాజ్ చేసుకోవాలి. లేనిచో రెండు రకాతులు ((సున్నతే వుజు)) ఆచరించాలి, ఆ తరువాత ఇహ్రామ్.

"అన్ సాకుల్ హజ్" మూడు రకాలు:

1: "హజ్జే తమత్తుత్": ముందు ఉమా యొక్క ఇహ్రామ్ మాత్రమే చెయ్యాలి. (ఉమా చేసిన తరువాత హలాల్ అయి) మల్లి హజ్ రోజున హజ్జి మక్కాలో తను ఉన్న ప్రాంతము నుండే హజ్ కొరకు ఇహ్రామ్

చెయ్యాలి. మీఖాత్ లో తను ఇలా అనాలి; "లబ్బైక్ ఉమ్రతన్ ముతమత్తిఅన్ బిహ్ ఇలల్ హజ్". హజ్జె తమత్తుత్ ఇతర హజ్ ల కన్న చాల శ్రేష్ఠమైనది. అది ముఖ్యంగా హజ్జి హజ్ సమయానికి ముందుగా మక్కాలో వచ్చి ఉంటే (చేయగలుగు తాడు). మల్లి రెండవ సారి (హజ్ రోజున) మక్కాలో ఉన్న ప్రాంతము నుండి హజ్ కొరకు ఇహ్రామ్ చేస్తూ "లబ్బైక్ హజ్జన్" అనాలి. ఈ హజ్ లో హజ్జి ఒక బలిదానము తప్పక ఇవాల్లిన్ యుంటుంది. ఒక వ్యక్తి తరపున ఒక మేక మరియు ఏడుగురి తరపున ఒక ఒంటె లేక ఒక ఆవు సరి పోతుంది.

2: "హజ్జె ఖిరాన్": ఒకే సమయములో ఉమా మరియు హజ్ ఇహ్రామ్ చెయ్యాలి. మరియు "లబ్బైక్ ఉమ్రతన్ వ హజ్జతన్" అనాలి. ముందు ఉమా చేసి అదే ఇహ్రామ్ పై "యొమున్ నహర్" ఖుర్ బాని రోజు వరకు ఉండాలి. ఇలా ఉమా (తరువాత హలాల్ గాకుండా) హజ్ లో చేరడమవుతుంది. మరియు హజ్ (ఆరంభానికి) కొంత సమయము ముందు వచ్చినవారు, తాము ఉమా చేసి హలాల్ అయి మల్లి

హజ్ కొరకు ఇహ్రామ్ చేయుటకు సమయము లేకున్నప్పుడు వారిది కూడ "హజ్జె ఖిరాన్" అవుతుంది. ఈ హజ్ లో బలిదానము తప్పనిసరిగా ఇవాల్లి.

3: "హజ్జె ఇఫ్రాద్" కేవలం హజ్ సంకల్పం చేయడం. అది మీఖాత్ నుంచి "లబ్బైక్ హజ్జన్" అని ఇహ్రామ్ చేయుట. ఇందులో బలిదానము అవుసరము లేదు.

ఏరోష్లన్ (విమానం) లో ప్రయాణం చేయువారు కూడ మీఖాత్ వద్దనే ఇహ్రామ్ చెయ్యాలి. మీఖాత్ ఏర్పాటు కష్టంగా ఉంటే దానికి కొంచము ముందైన చెయ్యవచ్చును. మరియు మీఖాత్ వద్ద చేసే పనులు; గోల్లు తీయడం, స్నానం చేసి శరీరానికి సువాసన రాసుకోవడం మరియు ఇహ్రామ్ దుస్తులు ధరించడం అన్ని విమానములో ప్రయాణించే ముందు లేదా విమానములో చేసుకోవాలి. మల్లి ఇహ్రామ్ సంకల్పం మీఖాత్ చేరకముందు లేదా చేరినప్పుడు చెయ్యాలి.

ఇహ్రామ్ ఈ విధంగ చెప్పాలి:

అ: "లబ్బైక్ ఉమతన్ ముతమత్తిఅన్ బిహా ఇలల్ హబ్" హబ్జై తముత్తుత్ చేయాలనుకునే వారు అనాలి.

ఆ: "లబ్బైక్ ఉమతన్ వ హబ్జన్" హబ్జై ఖిరాన్ చేయు వారు అనాలి.

ఇ: "లబ్బైక్ హబ్జన్" హబ్జై ఇఫ్రాద్ చేయువారు అనాలి.

ఇహ్రామ్ తరువాత నుంచికాబా యొక్క "తవాఫ్" ప్రారంభించే వరకు "తల్ బియ" చదవుట సున్నత్. అది ఈ విధంగా చదవాలి; "లబ్బైక్ అల్లాహుమ్మ లబ్బైక్, లబ్బైక్ లాషరీక లక లబ్బైక్, ఇన్నల్ హంద వన్నిత్ మత లక వల్ ముల్ కు లాషరీక లక".

((لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ

الْحَمْدُ وَالنِّعْمَةُ لَكَ وَالْمُلْكُ لَا شَرِيكَ لَكَ.))

ఇహ్రామ్ నోషాధాలు:

ముప్రాం (ఇహ్రామ్ లోనున్నతడు) పై ఇహ్రామ్ కు ముందు యోగ్యమున్న కొన్ని విషయాలు నిషిద్ధమగును. ఎందుకనగా అతడు ఒక ప్రార్థనలో

ప్రవేశించాడు. అతని పై క్రింది విషయాలు నిషిద్ధమగును.

* తల వెంట్రుకలు మరియు శరీర ఏ వెంట్రుకలైన తీయడం. కాని అవుసరమున్నప్పుడు చిన్నగా తల గోకుతె ఏమి లేదు.

* గోళ్ళు తీయకూడదు. కాని గోరు విరిగిన లేదా నొప్పి ఉండటం చేత తీసిన ఏమి లేదు.

* సుగంధము మరియు సువాసన సబ్బుల ఉపయోగము నిషిద్ధము.

* సంభోగము మరియు దానికి సంబంధించిన విషయాలు; పెళ్లి చేసుకొనుట, "షహ్వాత్" కామము తో చూడడం మరియు కౌగలించు కొనుట, ముద్దు లాడుట అన్నియు నిషిద్ధం.

* "ఖుఫ్ఫాజ్" వేసుకొనుట. అనగ చేతులలో గ్లోసులు వేసుకోవడం నిషిద్ధం.

* వేటాడటం నిషిద్ధం.

పై విషయాలు స్త్రీ పురుషులందరిపై నిషిద్ధము.

ప్రత్యేకంగా పురుషుల పై ఈ క్రింది విషయాలు కూడ నిషిద్ధమున్నవి:

* కుట్టిన బట్టలు ధరించడం. కాని "ముప్రాం" అవుసరముంటే బెల్ట్, గడియారము మరియు కళ్ళ జోళ్ళు ఉపయోగించవచ్చును.

* తలకు అంటునట్టుగా ఏ వస్తువైనా ఉపయోగించడం నిషిద్ధము. కాని అంటకుండ ఉంటే ఏమి లేదు; గొడుగు, మోటార్ కార్ మరియు గుడారము లాంటివి.

* మేజోళ్లు వేసుకొనుట నిషిద్ధము. సైండిల్ మరియు చెప్పులు లేనప్పుడు మడమలు ఓపన్ గా ఉన్నటువంటి బూట్లు ఉపయోగించవచ్చును.

ఈ నిషిద్ధకార్యాలు చేసినవాని మూడు స్థితులు:

1: అకారణంగా చేసినచో అతను పాపాత్ముడగును మరియు "ఫిద్య" (ప్రాయశ్చిత్తము) కూడ ఇవ్వవలెను.

2: అక్కర గలిగి చేసిన వాడు పాపాత్ముడు కాడు కాని ప్రాయశ్చిత్తము ఇవ్వాలి.

3: ఏదో ఒక కారణంగా. అది: తెలియక, మరసి పోయి లేక ఒకరి ఒత్తడి తో నిస్సహాయుడై చేసిన వాడు పాపాత్ముడు కాడు మరియు అతనిపై ప్రాయశ్చిత్తమూ లేదు.

"తవాఫ్" ప్రదక్షిణము:

మస్జిదె హరాం లో కుడి కాలు తో ప్రవేశిస్తూ ఈ దుఆ పఠించడము ధర్మము: "బిస్మిల్లాహి వస్సలూతు వస్సలూము అలా రసూలిల్లాహి, అల్లాహుమ్మ గ్ ఫిర్లీ .జునూబీ వఫ్ తహ్ లీ అబ్ వాబ రహ్మాతిక.

((بسم الله والصلاة والسلام على رسول الله، اللهم اغفر لي ذنوبي وافتح لي أبواب رحمتك.))

ఈ దుఆ ప్రతి మస్జిద్ లో ప్రవేశించినప్పుడు చదువు నది. మల్లి వెంటనే కాబా యొక్క "తవాఫ్" చేయుటకు దానివైపు వెళ్లాలి.

"తవాఫ్": కాబా చుట్టున ఏడు సార్లు అల్లాః యొక్క ఇబాదత్ భావించి తిరుగుట. అది "హజ్రె అస్వద్" నల్లటి రాయి నుండి ప్రారంభించి మల్లి అక్కడే ఖతం చెయ్యాలి. కాబాను ఎడమ వైపునుంచాలి. మరియు వుజూ స్థితి లో "తవాఫ్" చేయుట వాజిబ్. "తవాఫ్" విధానం ఇది:

1: నల్లటి రాయి వద్దకు వెళ్లి కుడి చెయితో ముట్టుకొని "బిస్మిల్లాహి వల్లాహు అక్బర్" అనాలి. వేలవృతే దాన్ని చుంబించాలి. చుంబించడము వేలుకాకుంటే దాన్ని చెయితో ముట్టుకొని చెయిని చుంబించాలి. చెయితో ముట్టుకొనుట కూడ సులభము కాకుంటే దానికి సూటిగా నిలబడి దాని వైపు చెయితో ఇషార చేస్తూ "అల్లాహు అక్బర్" అనాలి కాని చెయిని చుంబించకూడదు. మల్లికాబాను ఎడమ వైపున ఉంచి "తవాఫ్" ప్రారంభించాలి. ఇష్టాను సారం దుఆ చేస్తూ లేదా ఖురాన్ పారాయణం చేస్తూ ఉండాలి మరియు హజీ తన భాషలో తనకు తను కోరువారికి దుఆ చెయ్యాలి. ఇచ్చట ప్రత్యేకంగా ఏ దుఆ లేదు.

2: "రుక్నె యమాని" వద్ద చేరుకున్నాక వేలవృతే దాన్ని ముట్టుకుంటు "అల్లాహు అక్బర్" అనాలి. కాని చెయిని చుంబించ కూడదు. వేలు గాకుంటే ("తవాఫ్" చేస్తుండాలి) చెయితో సైగ చేయకూడదు "అల్లాహు అక్బర్" అనకూడదు. ఈ "రుక్నె యమాని" మరియు నల్లటి రాయి మధ్య ఈ వాక్యము చదవాలి;

"రబ్బునా ఆతినా ఫిద్దున్ యా హసనతవ్ (వ ఫిల్ ఆఖిరతి హసనతవ్ (వఖినా అజాబన్నార్"

يقول بين الركن والحجر الأسود: ((رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً
وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.))

3: మల్లి నల్లటి రాయి వద్ద చేరుకొని చెయితో ముట్టుకోవాలి. వేలు గాకుంటే దాని వైపు చెయితో ఇషార చేసి "అల్లాహు అక్బర్" అనాలి.

ఈ విధంగా "తవాఫ్" యొక్క ఏడు రౌండ్ లో ఒక రౌండ్ అయింది. మిగత రౌండ్ లు పూర్తి చేయుటకు ఇలా చెయ్యాలి:-

4: మిగతవి మొదటి దాని తీరు చేస్తూ, ప్రతి రౌండ్ లో నల్లటి రాయి నుంచి దాటు సమయమున "అల్లాహు అక్బర్" అనాలి మరియు ఏడు పూర్తి చేసి కూడ "అల్లాహు అక్బర్" అనాలి.

"తవాఫ్" తరువాత:

రెండు రకాతుల నమాజు "మఖామె ఇబ్రాహీం" వెనుక అనగ అది తన మధ్య కాబా మధ్య లో ఉన్నట్టుగా

నిలబడి చేయుట ధర్మం. మొదటి రకాతులో "సూరె ఫాతిహ" మరియు "ఖుల్ యా అయ్యుహల్ కాఫి రూన్" రెండవ రకాతులో "ఫాతిహ" మరియు "ఖుల్ హువల్లాహు అహద్" చదవాలి. జనసమ్మర్థములో దాని వెనుక చదువుటకు వేలు గాకుంటే మస్జిద్ లో ఎక్కడైన చదువ వచ్చును. ఆ తరువాత జమ్ జమ్ నేల్లు కడుపు నిండ త్రాగుట ధర్మం.

"సత్రా":

ఆ తరువాత "మసఅ" (సఫా మర్వ మధ్యలో పరుగులు తీయు స్థలము)కు వెళ్లి సఫా వైపునకు అభిముఖుడై దాని సమీపాన చేరినప్పుడు

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ﴾

"ఇన్నస్సఫా వల్ మర్వత మిన్ షఆఇరిల్లాహ్"

చదివి కాబా అగపడే విధంగా సఫా పై ఎక్కాలి. మల్లి

కాబా ను ఖిల్జగా చేసుకొని చేతులు ఎత్తి అల్లాః

నస్త్రము పఠించి ఇష్టాను సారం దుఆ చెయ్యాలి. ఇది

కూడ చదవాలి: "లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వల్లాహు

అక్బర్, లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహా లాషరీకలహా లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హమ్దు యుహ్ యీ వయుమీతు వహువ అలాకుల్లి షైఇన్ ఖదీర్. లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహా, అన్ జ.జ వత్ దహా, వనసర అబ్ దహా, వహ.జమల్ అహ్.జాబ వహ్ దహా". దీన్ని మూడు సార్లు చదివి చాలసేపు దుఆ చెయ్యాలి.

(لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ أَنْجَزَ وَعْدَهُ وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ.)

ఆ తరువాత "సఫా" నుండి దిగి "మర్వ" వైపు నడవాలి. గ్రీన్ సిగ్నల్ వద్ద చేరినప్పుడు శక్తి ప్రకారం పరుగు తీయడం ధర్మం. ఇలా రెండవ సిగ్నల్ చేరు కునెంత వరకు. ఇందులో ఒక షర్రేమనగ ఇతరులకు బాధ కలిగించకూడదు. (పరుగుట పురుషులకే ప్రత్యేకము స్త్రీలకు కాదు). "మర్వ" చేరుకోని దానిపై ఎక్కి ఖిల్జా దిశలో నుండి చేతులు ఎత్తి సఫా పై దుఆ చేసిన తీరు

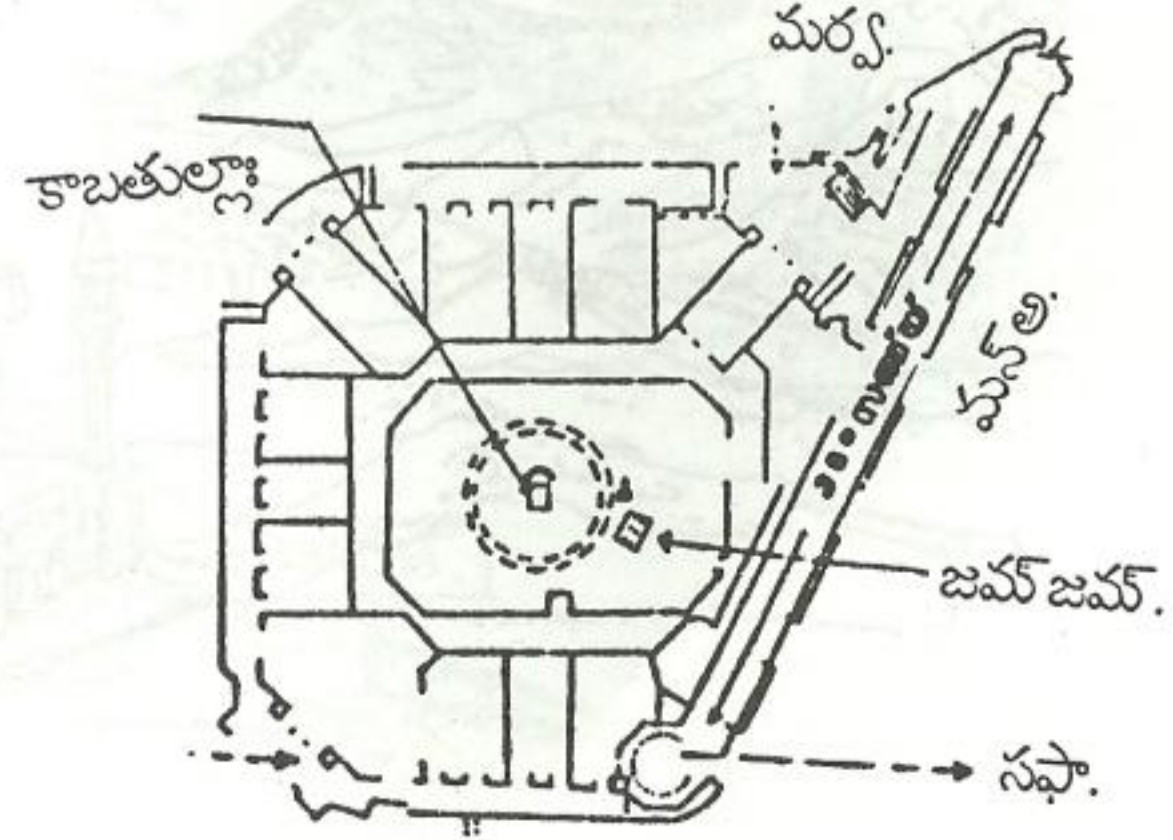
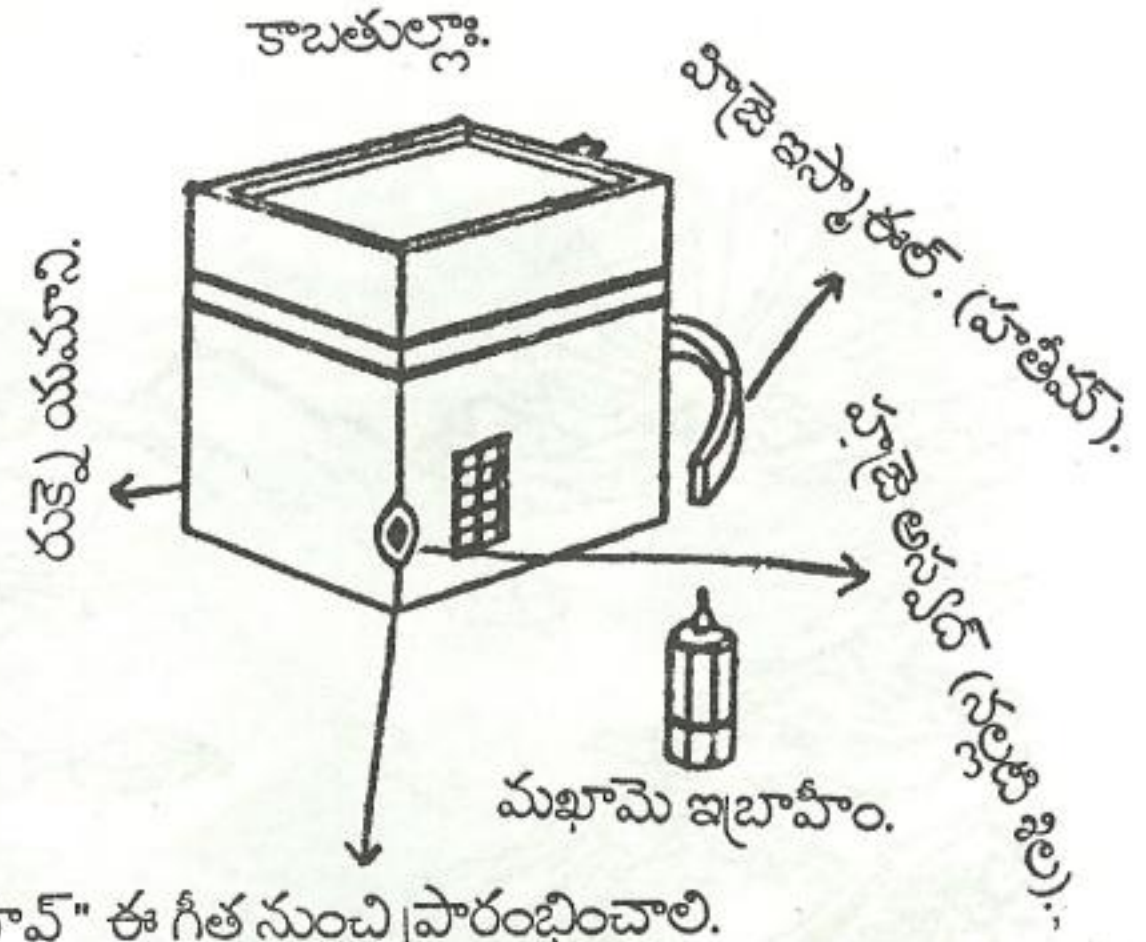

చెయ్యాలి. ఇక్కడికి ఏడిటిలో ఒకటి అయింది. దుఆ తరువాత "మర్వ" దిగి "సఫా" వైపు వెళ్తు మొదటి చక్కరులో చేసిన తీరు చెయ్యాలి. సకా మధ్య లో దుఆ ఎక్కువ చేయుట ధర్మం.

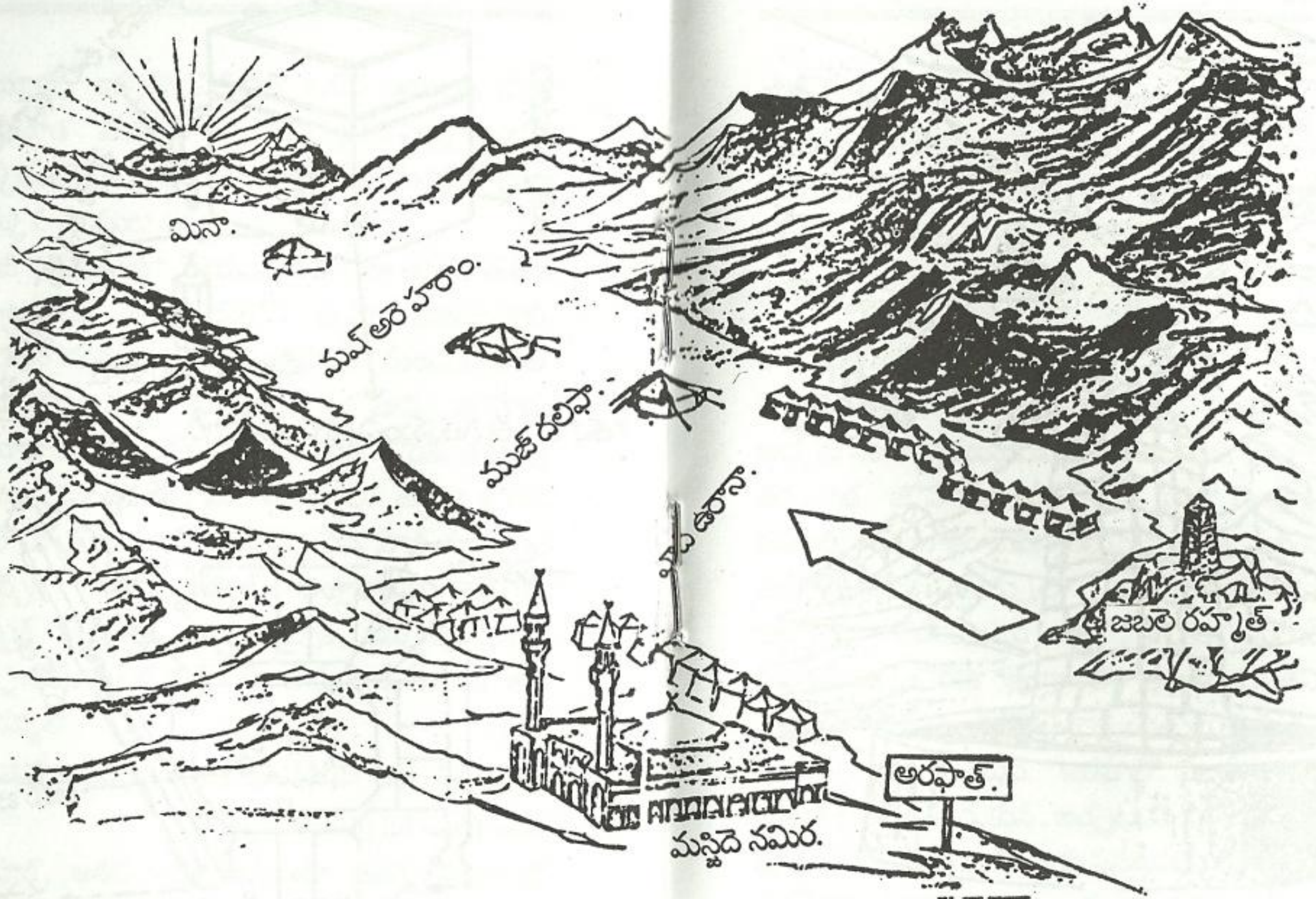
హాజి "తమత్తుత్" చేయువాడైతే సకా తరువాత తల వెంట్రుకలు తీయించుకోని ఉమా ముగించాలి. సాధరన దుస్తులు ధరించి ఇహ్రామ్ నుంచి హలాల్ అవ్వాలి. మల్లి ఎనిమిదవ రోజున జోహారు నమాజుకు కొంచము ముందు హజ్ కొరకు తనున్న చోటు నుండి ఇహ్రామ్ చెయ్యాలి. ఉమా కొరకు ఇహ్రామ్ సమయాన చేసినవన్ని చేసి, హజ్ సంకల్పం "లబైక్ హజ్జన్ లబైక్ అల్లాహుమ్మ లబైక్, లబైక్ లాషరీక లక లబైక్, ఇన్నల్ హంద వన్నిత్ మత లక వల్ ముల్కు లాషరీక లక" అని చెయ్యాలి.

((لَبَيْكَ حَجًّا، لَبَيْكَ اللَّهُمَّ لَبَيْكَ، لَبَيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكُ لَا شَرِيكَ لَكَ.))

జోహార్, అసర్, మగ్రిబ్, ఇషా, ఫజర్ "మినా" లో ఖసర్ చదవాలి.

మినా.

మహా అరేబియా.

ముజ్జు దర్వా.

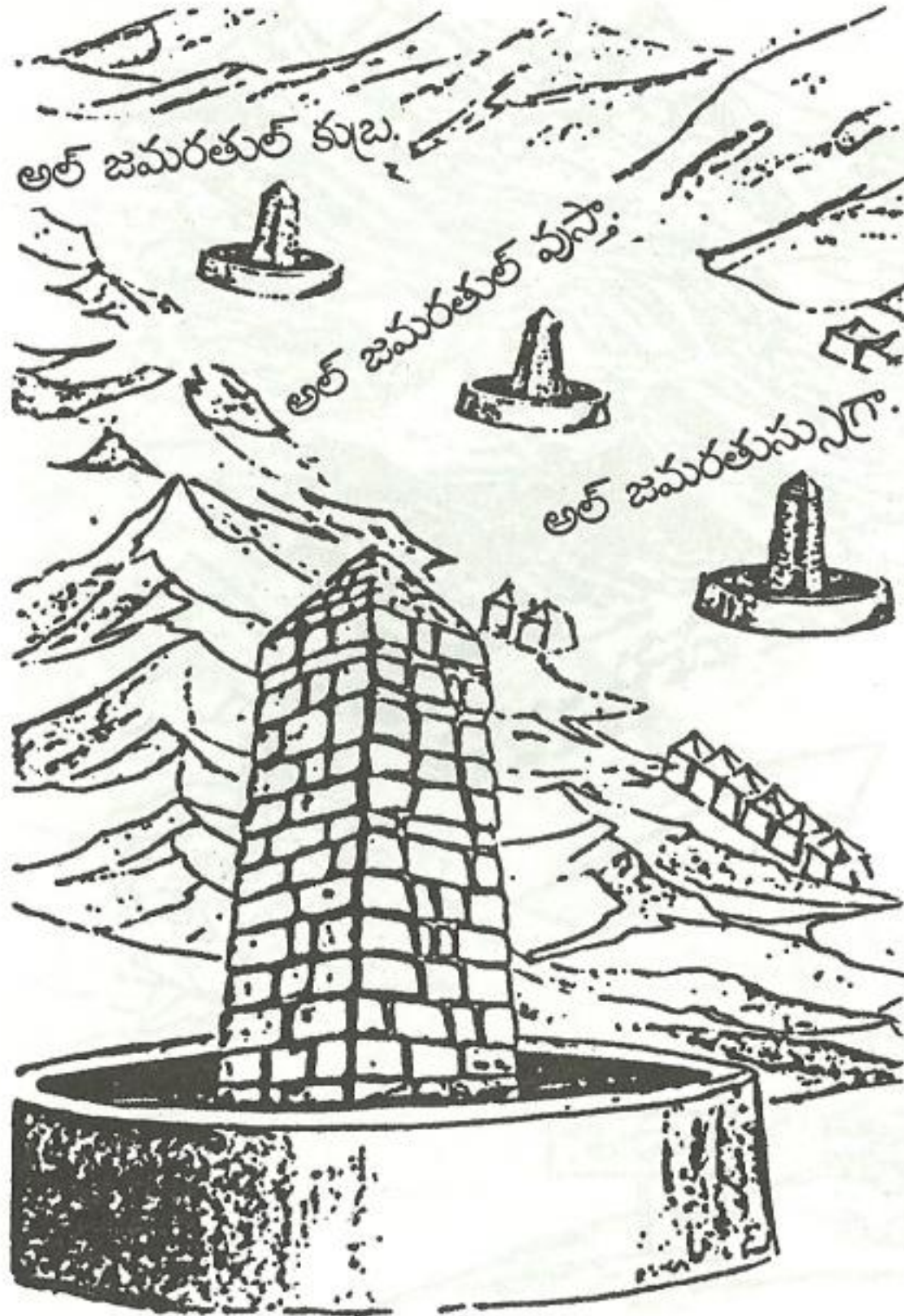
మహా అరేబియా.

అరఫాత్.

మస్జిద్ నమిర.

జబుల్ రహ్మాత్.

జిల్ హిజ్జ ఎనిమిదవ రోజు:

ఈ రోజు హజ్జ మినా వెల్లి అచ్చట జోహార్, అసర్, మగ్రిబ్, ఇషా, ఫజర్ నమాజులు చెయ్యాలి. నాలుగు రకాతుల నమాజు ఖసర్ చెయ్యాలి.

తొమ్మిదవ రోజు (అరఫ రోజు):

ఈ రోజు చేయు ధర్మములు ఇవి:

1: సూర్యోదయము తరువాత హజ్జి "అరఫ" వెల్లి అచ్చట సూర్యాస్తమయము వరకు ఉండాలి. "జవాల్" తరువాత జోహార్, అసర్ కలిపి ఖసర్ చెయ్యాలి. నమాజ్ తరువాత దైవస్మరణము, దుఆ మరియు తల్ బియలో నిమగ్నతై, వినయవిధేయత తో అల్లాను వేడుకుంటు తన కొరకు మరియు ముస్లిముల కొరకు అల్లా తో అడుగుతు తనిష్ట ప్రకారంగా దుఆ చేసుకోవాలి. చేతులు ఎత్తి దుఆ చేయడం చాల మంచిది. "అరఫ"లో నిలవడం హజ్జ్ రుకున్ లలో ఒక రుకున్. ఇచ్చట నిలవనివారి హజ్జ్ పూర్తి కాదు. అచ్చట నిలుచు సమయము తొమ్మిదవ జిల్ హిజ్జ సూర్యోదయము నుండి పదవ జిల్ హిజ్జ

ఉషోదయము వరకు. మరియు ఎవరైతే ఈ రాత్రింబగళ్లో ఏ కొంత సమయము నిలిచిన వారి హాజ్ సహీ అగును. మరియు హాజీ కచ్చితంగ అరఫ బౌండిలోనే ఉండుట తప్పనిసరి.

2: "అరఫ" రోజు సూర్యాస్తమయము అయినదని కచ్చితంగా ఏర్పడిన తరువాత అరఫ నుంచి ముజ్దలిఫా వైపు పూర్తిశాంతి, మర్యాద తో ఘనమైన శబ్దముతో తల్ బియ చదువుతు వెల్లాలి.

ముజ్దలిఫా:

"ముజ్దలిఫా" చేరుకొని మగ్రిబ్ మరియు ఇషా కలిపి ఖసర్ చెయ్యాలి. నమాజు తరువాత తన స్వంత పనులు చేసుకోవచ్చును. అది భోజనం తయారి, తదితర పనులు. చురుకుదనముతో ఫజర్ నమాజ్ కు మేల్కొనుటకు తొందరగ పడుకోవడం చాల మంచిది.

పదవ రోజు (పండుగ రోజు):

1: ఫజర్ సమయము అయినప్పుడు నమాజ్ చేసు కొని అక్కడే కోర్చొని ప్రకాశమాన వరకు ఎక్కువ జిక్, దుఆ చేస్తూ ఉండాలి.

2: ఏడు చిన్న రాళ్ళు తేసుకొని సూర్యోదయముకు ముందే తల్ బియ చదువుతు మినా వెల్లాలి.

3: "జమతుల్ అఖిబ" (అల్ జమతుల్ కుబ్రా) చేరుకునే వరకు తల్ బియ చదువుతుండాలి. ఆ ఏడు రాళ్ళతో ఒక్కొక్కటేసి (జమరతుల్ అఖిబ)ను కొట్టాలి మరియు ప్రతి రాయి విసిరినప్పుడు "అల్లాహు అక్బర్" అనాలి.

4: రాళ్ళు విసిరిన తరువాత "తమత్తుత్" మరియు "ఖిరాన్" చేసే వారు ఖుర్బాని చెయ్యాలి. మరియు అందులో నుంచి వారు స్వయంగా తినడం, ఇతరులకు దానం చెయ్యడం మరియు బహుమానంగా పంపడం మంచిది.

5: ఖుర్బాని తరువాత తల కొరిగించాలి. లేక కటింగ్ చేయించాలి. తల కొరిగించడం ఎక్కువ పుణ్యము. స్త్రీలు తమ తల వెట్టుకలను వ్రేలు మందము అనగ మూడుసెంటి మీటర్లు కత్తిరించవచ్చును.

(ఈ తరువాత హాజీ కొరకు ఇహ్రాం వలన నష్టమున్నవి యోగ్యమగును; దుస్తులు ధరించటము,

సువాసన పూసుకోవటము, గోళ్లు తీయడము, వెంట్రుకలు తీయడము లాంటివి. కాని సంభోగము యొక్క నోషదము కాబా యొక్క "తవాఫ్" (ముగిసె) వరకు ఉండును. మరియు ఈ తరువాత స్నానము చేసి, సువాసన రాసుకొనుట, దుస్తులు ధరించుట మంచిది.)

6: కాబా వద్దకు వెళ్లి "తవాఫ్ హజ్" (తవాఫ్ ఇఫాజ) చెయ్యాలి. అది ఈ విధంగ: ముందు కాబా చుట్టున ఏడు మార్లు తిరిగాలి. మల్లి మఖామె ఇబ్రాహీం వద్ద రెండు రకాతులు చెయ్యాలి. మల్లి సఫా మర్వ సఈ ఏడు మార్లు చెయ్యాలి.

(సఈ తరువాత ఇహ్రాం నోషధాలు ముగిసి ఇహ్రాం కారణంగా యోగ్యము లేనివన్ని హలాల్ అయ్యాయి. భార్యలు కూడ హలాల్ అయ్యారు.)

7: హజీ 11వ, 12వ మరియు (13వ రాత్రి (ఉండదలు చుకున్న హజీ) "మినా"లో రాత్రి గడుపుట ఆవశ్యకము. "రాత్రి గడుపుట" అనగ రాత్రి యొక్క ఎక్కువ సమయము "మినా"లో గడవాలి.

రాళ్ళు విసరడం, తరువాత ఖుర్బాని, తరువాత క్షౌరం, తరువాత "తవాఫ్" ఈ క్రమం ఏదైతే తెలుపబడిందో

ఇదే సున్నత్. ఒకవేళ ఇందులో ఎనకముందు జరిగిన ఏమి అభ్యంతరము లేదు.

పదకుండవ రోజు:

ఈ రోజు హజీ "రమె జిమార్" (రాళ్ళు కొట్టుట) ఆవశ్యకము. "రమె జిమార్" జవాల్ (పొద్దుక్కుంకిన ప్పటి) నుంచి ప్రారంభమవుతుంది. అంతకు ముందు జాయిజ్ లేదు. చిన్న జమర నుంచి మొదలు బెట్టాలి తరువాత మధ్యనున్నది తరువాత పెద్దది. ఇది జవాల్ తరువాత ఎప్పుడైన చేయ వచ్చును.

క్రింద తెలిపిన విధంగా "రమె జిమార్" చెయ్యాలి:

1- తన వెంట 21 రాళ్ళు చిన్నవి తీసుకొని ముందు చిన్న జమర వద్దకు వెళ్లి ఏడు రాళ్ళు కొట్టాలి. ప్రతి రాయి పై అల్లాహు అక్బర్ అనాలి. ప్రతిరాయి (దాని చుట్టున్న) హజ్జ్ లో పడునట్టు విసిరె ప్రయత్నం చెయ్యాలి. మరియు ఒక్కొక్క రాయి విసరాలి. మల్లి కొంచము కుడి పక్కకు జరిగి అచ్చట నిలబడి చాల సేపు దుఆ చేయుట సున్నత్.

2- ఆ తరువాత మధ్యనున్న జమర వద్దకు వెళ్లి

ఒక్కొక్కటేసి ఏడు రాళ్లు, ప్రతి రాయిపై అల్లాహు అక్బర్ అంటు కొట్టాలి. మల్లికొంచము ఎడమవైపు జరిగి చాలసేపు దుఆ చేయుట సున్నత్.

3: ఆ తరువాత పెద్ద జమర వద్దకు వెళ్లి ఏడు రాళ్లు ఒక్కొక్కటి కొట్టాలి. ప్రతి రాయిపై "అల్లాహు అక్బర్" అనాలి. ఇక అక్కడ ఆగకుండా వెళ్లి పోవాలి.

పన్నెండవ రోజు:

1: ఈ రోజు పదకుండవ రోజు చేసిన తీరు చెయ్యాలి.

హాజీ 13వ రోజు ఉండాలనుకుంటే చాల మంచిది.

మరియు ఆ రోజు 11వ, 12వ రోజు చేసినట్టు చెయ్యాలి.

2: 12వ రోజు లేక (13వ రోజున్న హాజీ) 13వ రోజు రాళ్లు కొట్టిన తరువాత కాబా వద్దకు వెళ్లి ((తవాఫ్ విదాత్)) చెయ్యాలి. మల్లిమఖామె ఇబ్రాహీం వెనుక రెండు రకాతులు చెయ్యడం సున్నత్. అది అచ్చట వీలుంటే, (వీలులేకుంటే) మస్జిద్ లో ఎక్కడైనా చేయవచ్చును. మరియు ఈ (తవాఫ్ విదాత్) రుతువు గడువులో మరియు ప్రసవ కాలములో నున్న స్త్రీలు చేయకూడదు.

3: ఆ తరువాత హాజీ ఏ కార్యము చేయకుండా తన సమయాన్ని జిక్, దుఆ, లాభం చేకూర్చే విషయాలు వినటములో గడుపుతూ మక్కా నుండి వెల్లుట వాజిబ్ అవుతుంది.

(తవాఫ్ విదాత్) తరువాత ఎక్కువ సేపుగాకుండా కొంత సేపు ఆగడములో ఏలాంటి అభ్యంతరము లేదు. అది దారితోడు గురించి వేచించడము, తన సామానులు తీసుకోవడానికి లేదా దారిలో తనకు అవుసరమున్న సామాగ్రి కొనుగోలు చేయులాంటి కార్యాలకు.

హాజ్ రుకున్ లు:

1: ఇహ్రామ్.

2: అరఫ లో ఆగడం.

3: తవాఫ్ ఇఫాజ ((పండుగ రోజునాటి తవాఫ్)).

4: సఫా మర్వ మధ్య లో సరీ.

ఎవరయితే ఇందులో ఏ ఒక రుకున్ వదిలి వేస్తారో వారి హాజ్ సహీకాదు.

హజ్ యొక్క విధులు:

- 1: మీఖాత్ నుండి ఇహ్రామ్ చేయడం.
  - 2: అరఫా లో పగలు వచ్చిన వారు సూర్యాస్తమయము వరకు ఆగడం.
  - 3: ముజ్దలిఫాలో ఫజర్ తరువాత ప్రకాశమాన వరకు రాత్రి గడపటము. కాని వృద్ధులు మరియు స్త్రీలు అర్థరాత్రి వరకు ఆగుట జాయిజ్.
  - 4: "తప్రీఖ్" (11, 12, 13వ) రాత్రులు మినా లో గడపడం.
  - 5: తప్రీఖ్ రోజుల్లో రాళ్ళు కొట్టడం.
  - 6: కటింగ్ చేసుకోవడం. లేక తల కొరిగించడం.
  - 7: "తవాఫ్ విదాత్" (చివరి ప్రదక్షిణం).
- ఈ విధుల్లో ఏ ఒకటైనా చేయనివారి పై ఒక "దమ్" విధి అవుతుంది. అది ఒక మేక బలిదానము లేక ఆవు మరియు ఒంటెలో ఏడవ వంతును "హరం"లో ఉండే బీదవారికి దానం చేయుట.

మస్జిదె నబవి యొక్క దర్శనం:

మస్జిదె నబవిలో నమాజ్ చేయుటకు (ఉద్దేశించి) దాని దర్శనము చేయడము పుణ్యకార్యం. (హదీసు లో నిధర్శనము) వచ్చినందు వలన అందులో చదివే ఒక నమాజ్ ఇతర మస్జిదులో చదివే వెయ్యి (1000) నమాజులకన్న అతిఉత్తమము. కేవలం "మస్జిదె హరాం" (కాబా మస్జిద్) తప్ప. (ఎందుకనగ అందులో మస్జిదె నబవికన్న ఎక్కువ రేట్లు పుణ్యము లభించును). మస్జిదె నబవి దర్శనము సంవత్సర మెల్ల ఎప్పుడైన చేయుటయే ధర్మం. దానికొక ప్రత్యేక సమయమేమి లేదు మరియు అది హజ్ లో ఒక భాగం కూడ కాదు. అచ్చట ఉన్నంత సేపట్లో ప్రవక్త ﷺ, మరియు వారి సహాబియులగు అబూ బకర్ మరియు ఉమర్ రజియల్లాహు అన్హుమాల సమాధి దర్శనం కూడ చెయ్యడం పుణ్యకార్యము. సమాధుల దర్శనం ప్రత్యేకంగా పురుషులకు మాత్రమే ఉంది. స్త్రీలకు లేదు. మస్జిదె నబవి యొక్క ఏ వస్తువును కూడ ముట్టుకొని శరీరానికి నలసుకొనుట, ఆ సమాధి యొక్క "తవాఫ్"

చేయుట, దుఆ సమయాన దాని వైపు అభిముఖ మగుట జాయిజ్ లేదు.

ఉమా విధానం

ప్రతి ముస్లిం స్త్రీ పురుషుని పై జీవితము లో ఒక సారి ఉమా చేయడం విధి ఉంది. అల్లాః ఆదేశం:

﴿وَأَتِمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ﴾ البقرة 196

"దేవుని కొరకు హజ్, ఉమా పూర్తి చేయండి".

(2: బఖర:196).

అది సర్వ సత్కార్యములలో అతి ఉత్తమమైనది. గనుక శక్తి గల ముస్లిం మరే మరి చేయుట పుణ్య కార్యము. ముత్తమిర్ ఉమా విధుల్లో అన్నిటి కంటే ముందు ఇహ్ రామ్ చేయాలి.

ఇహ్ రామ్:

అది ఉమా ఇబాదత్ లోకి ప్రవేశము. ఇహ్ రామ్ కు ముందు యోగ్యమున్న కొన్ని విషయాలు ఈ సందర్భములో అతని పై నిషిద్ధమవుతాయి. ఎందుకనగ అతను ఒక ప్రార్థనలో ప్రవేశించాడు. అది ఉమా చేయాలనుకున్న ప్రతి వ్యక్తిపై విధి యుంది.

ముత్తమిర్ మక్క వెలుపలి నుండి వచ్చే వాడయితే ప్రవక్త ﷺ నియమించిన మీఖాత్ లలో ఏ ఒక మీఖాత్ నుండిన ఇహ్రామ్ చెయ్యాలి.

మీఖాత్ లో: ఇహ్రామ్ కు ముందు ఈ పనులు పూర్తి చేసుకొనుట ధర్మం.

1- గోళ్ళు తీయడం. చంక వెంట్రుకలు తీయడం. మీసాలు కత్తిరించడం. మర్మాంగ రోమాలు తీయడం. స్నానం చేయడం. మల్లి సువాసన పూసుకోవడం. సువాసన బట్టలకు గాకుండ శరీరానికి పూసుకోవాలి.

2: పురుషులు కుట్టిన బట్టలు ధరించకుండ మధ్యలో కుట్టు లేని ఒక లుంగి మరియు ఒక దుప్పటి వేసుకోవాలి. స్త్రీలు ఇష్టమున్న దుస్తులు ధరించవచ్చు. కాని పూర్తి పర్దతో. అలంకరణ ప్రదర్శించ కుండ, పర పురుషులు ఎదురయ్యే సమయాన చేతులు, ముఖము యొక్క పర్ద చేసుకోనుటకు అత్యశించాలి. చేతుల్లో గ్లోసులు మరియు కాళ్ళలో మేజోళ్ళు వేసుకోకూడదు.

3: మస్జిద్ కు వెళ్లి నమాజ్ సమయము ఉంటే జమాఅత్ తో నమాజ్ చేసుకోవాలి. లేకుంటే రెండు రకాతులు ((సున్నతే వుజూ)) చేసుకోని "లబైక్ ఉమ్రత్" అంటు ఉమా దుస్తులు ధరించాలి.

విమాన ప్రయాణం చేయు ముత్తమిర్ కూడ మీఖాత్ లోనే ఇహ్రామ్ చెయ్యాలి. దాని ఏర్పాటు కష్టంగా ఉంటే కొంచెం ముందు కూడ చెయ్యవచ్చును. మీఖాత్ లో చేసే పనులు విమానంలో పయనించే ముందు లేక విమానంలో చేసుకోవాలి. అవి: గోళ్ళు, వెంట్రుకలు తీయుట. స్నానం చేసి శరీరానికి సువాసన పూసుకొనుట. మల్లి మీఖాత్ కు ముందు లేక మీఖాత్ లో ఇహ్రామ్ సంకల్పం చెయ్యాలి.

ఇహ్రామ్ తరువాత నుండికాబా "తవాఫ్" ప్రారంభించే వరకు తల్ బియ చదువుతుండాలి. లబైక్ అల్లాహుమ్మ లబైక్, లబైక్ లాషరీక లక లబైక్, ఇన్నల్ హంద వన్నిఅమత లక, వల్ ముల్క లా షరీక లక్ .

ليك اللهم ليك، ليك لا شريك ليك، إن الحمد والنعمة
لك والملك لا شريك لك.

ఇహ్రామ్ నోషాధాలు:

ముప్రాం (ఇహ్రామ్ లోనున్నతడు) పై ఇహ్రామ్ కు
ముందు యోగ్యమున్న కొన్ని విషయాలు
నిషిద్ధమగును. ఎందుకనగా అతడు ఒక ప్రార్థనలో
ప్రవేశించాడు. అతని పై క్రింది విషయాలు
నిషిద్ధమగును.

* తల వెంట్రుకలు మరియు శరీర ఏ వెంట్రుకలైన
తీయడం. కాని అవుసరమున్నప్పుడు చిన్నగా తల
గోకుతే ఏమి లేదు.

* గోళ్ళు తీయకూడదు. కాని గోరు విరిగిన లేదా
నొప్పి ఉండటం చేత తీసిన ఏమి లేదు.

* సుగంధము మరియు సువాసన సబ్బుల
ఉపయోగము నిషిద్ధము.

* సంభోగము మరియు దానికి సంబంధించిన
విషయాలు; పెళ్లి చేసుకొనుట, "షహ్వాత్" కామము

తో చూడడం మరియు కౌగలించు కొనుట, ముద్దు
లాడుట అన్నియు నిషిద్ధం.

* "ఖుఫ్ఫాజ్" వేసుకొనుట. అనగ చేతులలో గ్లోసులు
వేసుకోవడం నిషిద్ధం.

* వేటాడటం నిషిద్ధం.

పై విషయాలు స్త్రీ పురుషులందరిపై నిషిద్ధము.

ప్రత్యేకంగా పురుషుల పై ఈ క్రింది విషయాలు కూడ
నిషిద్ధమున్నవి:

* కుట్టిన బట్టలు ధరించడం. కాని "ముప్రాం"
అవుసరముంటే బెల్ట్, గడియారము మరియు కళ్ళ
జోళ్ళు ఉపయోగించవచ్చును.

* తలకు అంటునట్టుగా ఏ వస్తువైనా ఉపయో
గించడం నిషిద్ధము. కాని అంటకుండ ఉంటే ఏమి
లేదు; గొడుగు, మోటార్ కార్ మరియు గుడారము
లాంటివి.

* మేజోళ్లు వేసుకొనుట నిషిద్ధము. సైండిల్ మరియు
చెప్పులు తనప్పుడు మడమలు ఓపన్ గా ఉన్నట్లు
వంటి బూట్లు ఉపయోగించవచ్చును.

ఈ నిషిద్ధకార్యాలు చేసినవాని మూడు స్థితులు:

1: అకారణంగా చేసినచో అతను పాపాత్ముడగును మరియు "ఫిద్య" (ప్రాయశ్చిత్తము) కూడ ఇవ్వవలెను.

2: అక్కర గలిగి చేసిన వాడు పాపాత్ముడుకాడుకాని ప్రాయశ్చిత్తము ఇవ్వాలి.

3: ఏదో ఒక కారణంగా. అది: తెలియక, మరసి పోయి లేక ఒకరి ఒత్తడి తో నిస్సహాయుడై చేసిన వాడు పాపాత్ముడు కాడు మరియు అతనిపై ప్రాయశ్చిత్తమూలేదు.

ఇహోం తరువాత మస్జిదే హరాం మక్కా వెళ్లాలి. మస్జిదే హరాంలో ప్రవేశించినప్పుడు కుడి కాలు ముందు వేస్తూ "బిస్మిల్లాహి వస్సలాతు వస్సలాము అలా రసూలిల్లాహి అల్లాహుమ్మి గ్ ఫిర్లి జునూబి వఫ్ తవ్ లి అబ్ వాబ రహ్మాతిక" చదవాలి. ఈ దుఆ ఇతర మస్జిద్ లో కూడు చదువ వచ్చును. మల్లి "తవాఫ్" చేయుటకుకాబా వైపు వెళ్లాలి.

"తవాఫ్"

కాబా "తవాఫ్" ఏడు చక్కర్లు. అది "హజ్రై అస్వద్" (నల్లటి శీల) నుండి ప్రారంభించి అక్కడే ఖతం చెయ్యాలి. కాబా ఎడమ వైపునుండాలి.

1: "హజ్రై అస్వద్" ను "బిస్మిల్లాహి వల్లాహు అక్బర్" అంటు కుడి చెయ్యితో ముట్టుకోవాలి. వీలుంటే దాన్ని చుంబించాలి. వీలు లేకుంటే చెయితో ముట్టుకొని దాన్ని చుంబించాలి. అది కూడ వీలుపడ నప్పుడు దానికి సూటిగా నిలబడి "బిస్మిల్లాహి వల్లాహు అక్బర్" అంటు చెయితో ఇషారా చెయ్యాలి. చెయిని చుంబించకూడదు. కాబాను ఎడమ వైపు ఉంచి "తవాఫ్" ప్రారంభించాలి. తనిష్ట ప్రకారంగా దుఆ చేస్తూ, ఖుర్ఆన్ ఎంత జ్ఞాపకం ఉందో అది చదువుతుండాలి.

2 : రుక్నె యమాని వద్ద చేరుకోని "బిస్మిల్లాహి వల్లాహు అక్బర్" అంటు వీలుంటే దాన్ని ముట్టుకోవాలి. చెయిని చుంబించవద్దు. వీలు లేకుంటే చెయితో ఇషార చేయునక్కర లేదు, అల్లాహు అక్బర్ కూడ అనకూడదు. రుక్నె యమాని మరియు హజ్రై అస్వద్ మధ్య లో "రబ్బనా ఆతినా

ఫిద్దున్యా హసనతవ్ వఫిల్ ఆఖిరతి హసనతవ్ వఖినా అజాబన్నార్" చదవాలి.

3: హజ్రై అస్వద్ వద్ద చేరుకొని చెయి తో దాన్ని ముట్టు కోవాలి. వీలు కాకుంటే దాని వైపు ఇషార చేస్తు అల్లాహు అక్బర్ అనాలి.

ఏడిటిలో ఇది ఒక చక్కర్ అయింది. మిగతవి పూర్తి చేయుటకు:

మొదటి చక్కర్లో చేసిన విధంగా పూర్తి ఏడు చక్కర్లు చెయ్యాలి. హజ్రై అస్వద్ వద్దకు వచ్చి నప్పుడల్లా "అల్లాహు అక్బర్" అనాలి. ఏడవ చక్కర్ పూర్తయిన తరువాత కూడ "అల్లాహు అక్బర్" అనాలి. తవాఫ్ తరువాత:

మఖామె ఇబ్రాహీం వద్ద రెండు రకాతులు చదవాలి. అది తన మధ్య కాబా మధ్యలో ఉండాలి. మొదటి రకాతులో "ఫాతిహ"తో "ఖుల్ యా అయ్యు హల్ కాఫిరూన్". రెండవ రకాతులో "ఫాతిహ"తో "ఖుల్ హువల్లాహు అహద్" చదవాలి. మఖామె ఇబ్రాహీం వద్ద వీలు కాకుంటే మస్జిద్లో ఎక్కడైన

చేయవచ్చు. మల్లి జమ్ జమ్ వద్దకు వచ్చి కడుపు నిండ జమ్ జమ్ నీరు త్రాగాలి.

సఈ:

ఆ తరువాత "మసఅ" వైపుకు వెళ్లి "సఫా" సమీపాన చేరుకుంటు "ఇన్నస్సఫా వల్ మర్వత మిన్ షఆఇరిల్లాహి" చదివి కాబా అగవడే విధంగా సఫా ఎక్కాలి. చేతులు ఎత్తి అల్లా: స్తోత్రములు, ప్రోగడ్తలు పొగడి ఇష్టానుసారం దుఆ చెయ్యాలి. ఈ దుఆ కూడ చదవాలి "లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వల్లాహు అక్బర్, లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్దహు లాషరీకలహూ లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హమ్దు యువ్ యి వయుమీతు వహువ అలాకుల్లి

ష్షైఇన్ ఖదీర్, లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్దహూ, అన్ జ.జి వత్ దహూ, వనసర అబ్ దహూ, వహ.జమల్ అవ్.జాబ వహ్ దహూ". దీన్ని మూడు సార్లు చదివి చాల సేపు దుఆ చెయ్యాలి.

ఆ తరువాత మర్వా వైపుకు నడవాలి. పచ్చని గుర్తు నుంచి మరో పచ్చని గుర్తు వరకు పరుగెత్తడం

ధర్మం. కాని ఇతరులకు బాధ కలుగ కూడదు. (పరుగుట కేవలం పురుషులకే స్త్రీలకుకాదు). మర్నా చేరుకున్న తరువాత మర్న ఎక్కి చేతులు ఎత్తి సఫా వద్ద దుఆ చేసిన తీరు చెయ్యాలి. ఇక్కడికి ఏడిటిలో ఒకటయింది. దుఆ తరువాత దిగి సఫా వైపు వస్తు మొదటి సారి చేసిన విధంగా చెయ్యాలి. సఈ మధ్యలో అధికంగా దుఆ చేయుట ధర్మం.

సఫా మర్నా సఈ అయిన తరువాత తల కొరిగించి లేక కటింగ్ చేసుకొని ఇహ్రామ్ నుండి హలాల్ కావచ్చును. తల కొరిగించుట ఎక్కువ పుణ్యం. ఇక్కడికి ఉమా విధులు ముగిసినవి.

అర్కానుల్ ఉమా:

1 : ఇహ్రామ్   2 : తవాఫ్   3 : సఈ

ఈ అర్కాన్లో ఏ ఒకటి చెయకున్న ఉమా సహీ కాదు. అది మల్లి చెయ్యాలి ఉంటుంది.

వాజిబాతుల్ ఉమా:

1 : మీఖాత్ నుండి ఇహ్రామ్ ధరించడం.

2: తల కొరిగించడం లేక కటింగ్ చెయించడం

ఇందులో ఏ ఒకటి వదలివేసిన ఒక "దమ్" వాజిబ్ అవుతుంది. దాన్ని హరంలో ఉన్న బీదవాళ్లకు దానం చెయ్యాలి.

నోట్:

"ఊ" ఇది ఉన్న చోట సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అనాలి.

"ముత్ తమిర్" ఉమా చేయువాడు.

"హాజి" హబ్ చేయు వాడు.

"మీఖాత్" ఇహ్రామ్ చేయుటకు నియమించబడిన హద్దు.

"రమె జిమార్" రాళ్లు కొట్టుట.

"తవాఫ్ ఇఫాజ" పదవ జిల్ హిజ్జ రోజున తల కొరిగించిన విదప వచ్చి చేయు ప్రదక్షిణం.

"తవాఫ్ విదాత్" హజ్ సంపూర్ణమయిన విదప మక్కాను వదలిపోవు ముందు చేయు చివరి ప్రదక్షిణం.

"ముహిం" ఇహిం స్థితిలో ఉన్నవాడు. (అతని పై ఇహింకు ముందు యోగ్యమున్న కొన్ని విషయాలు ఈ సందర్భములో నిషిద్ధముండును).

"దమ్" వాజిబాత్ లో ఏ ఒకటి వదలి వేసిన ప్రాయశ్చితంగా ఒక మేక బలిదానము లేక ఆవు లేక ఒంటెలో ఏదవ వంతును మక్కాలో ఉండే బీదవాళ్ళకు దానం చెయ్యడం.

ఓ అల్లాః మాకు సంకల్ప శుద్ధితో హజ్, ఉమా చేయు భాగ్యమునోసంగుము.

وصلى الله وسلم وبارك على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Al-Ather Islamic Centre

22-8-444, Near Masjid-E-Ek Khapad

Purani Haveli, Hyderabad- A.P.

Tel: 040-3-901219, www.alather.info

قائمة بأسماء وعناوين بعض المكاتب التعاونية لتوعية الجاليات بالملكة

م	المكتب	الهاتف	الفاكس	العنوان
1	شعبة الجاليات (بالوزارة)	01-4010932	01-4010892	الرمز 11131
2	مكتب الجاليات بالروضة	01-4922422	01-4970561	الرياض 11642 ص.ب 87299
3	مكتب البطحاء بالرياض	01-4030142	01-4093887	الرياض 11660 ص.ب 20824
4	مكتب البديعة بالرياض	01-4330470	01-4301122	الرياض 11606 ص.ب 24922
5	مكتب الربوة بالرياض	01-4970126	01-4970126	الرياض 11607 ص.ب 24960
6	مكتب الجاليات بالخرج	01-5440662	01-5440983	الخرج 11942 ص.ب 168
7	مكتب الجاليات بشقراء	01-6222061	01-6221711	شقراء 11961 ص.ب 152
8	مكتب الجاليات بمكة المكرمة	02-5744966	02-5429287	مكة المكرمة شارع الستين
9	مكتب جاليات حي السلامة بجدة	02-6829898	02-6622662	جدة 21452 ص.ب 6897
10	مكتب الجاليات بالطائف	02-7360822	02-7360822	الطائف 815
11	مكتب الجاليات بالدمام	03-8272772	03-8274700	الدمام 20021
12	مكتب الجاليات بالأحساء	02-5866672	03-5874664	الهيوف 31982 ص.ب 2022
13	مكتب الجاليات بالخبر	03-8952444	03-8954322	الدمام 21131
14	مكتب الجاليات بالخفجي	03-7661969	03-7661969	الخفجي 31971 ص.ب 158
15	مكتب الجاليات بالقريات	04-6434089	04-6424089	القريات ص.ب 256
16	مكتب الجاليات بتبوك	04-4211310	04-4228511	مركز الدعوة بتبوك
17	مكتب الجاليات بعرعر	04-6610513	04-6610513	عرعر ص.ب 870
18	مركز توعية الجاليات بالقصيم / بريدة	06-2248980	06-3245414	بريدة ص.ب 142
19	مكتب الجاليات بعنيزة	06-3644506	06-3644506	عنيزة ص.ب 808
20	مكتب الجاليات بالبكيرية	06-3359266	06-3359266	البكيرية ص.ب 292
21	مكتب الجاليات بالمجمعة	06-4323949	06-4323949	المجمعة 11952 ص.ب 102
22	مكتب الجاليات بالزلفي	06-4225657	06-4224234	ص.ب 182 الزلفي 11922
23	مكتب الجاليات بحائل	06-5334748	06-5432211	حائل ص.ب 2842
24	مكتب الجاليات بالباحة	07-7251851	07-7270279	الباحة / مكتب الدعوة والإرشاد
25	مكتب الجاليات ببيشة	07-6222474	07-6222474	بيشة ص.ب 25

مركز توعية الجاليات بالقصيم

أهداف المركز

يسعى المركز إلى تحقيق الأهداف التالية

- دعوة غير المسلمين للإسلام وترغيبهم في اعتناق الدين الإسلامي.
- متابعة من أسلم وتعليمه الأحكام الشرعية والمبادئ الهامة.
- دعوة المسلمين إلى تصحيح ما عندهم من أفكار خاطئة وحثهم على انتهاج المنهج الإسلامي المبني على هدي الله عز وجل وسنة رسوله ﷺ.
- تدريب المسلمين لدعوة غير المسلمين، وذلك وفق أصول شرعية وباستئذان من أهل الخبرة في هذا المجال.
- الاتصال والتنسيق والتعاون مع الهيئات والمراكز الإسلامية بما يخدم الإسلام والمسلمين.
- طبع ونشر الكتاب والشريط الإسلامي بعدة لغات في أبواب التوحيد والإيمان والآداب والأخلاق والأحكام وتوزيعها في الداخل والخارج.
- نستقبل التبرعات على حساب الصدقات رقم (٨/١٧٤٤٠) الراجحي الخبيب بريدة، والزكاة بحساب (١/٤٨٠٠) الراجحي السادة بريدة.

KINGDOM OF SAUDI ARABIA
FOREIGNERS GUIDANCE CENTER
IN GASSIM ZONE

Tel : 06 / 3248980 - 3243100 - 3231405 Fax: 06 / 3245414
P.O. Box : 142 BURAIDAH

[طبع على نفقة مركز توعية الجاليات بالقصيم عام ١٤٢٤ هـ - ٢٠٠٣ م]